

EXPUNERE DE MOTIVE

Reglementarea raporturilor de muncă în dreptul nostru actual este cuprinsă de dispozițiile Codului Muncii, ce constituie legea cadru în domeniu și o adevărată cartă a muncii, ale cărui dispoziții sunt dezvoltate printr-un ansamblu de acte normative și care împreună alcătuiesc **dreptul general al muncii**.

Alături de acesta, s-a conturat și un **drept special al muncii** în cadrul căruia s-au reglementat condiții *specifice* de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor salariaților și angajatorilor într-un anumit domeniu.

Astfel, cea mai importantă categorie de reglementări speciale este dată de *statutele profesionale sau de personal*, menite să stabilească reguli pentru activitatea unor categorii de salariați, care prezintă un anumit specific.

Pe măsura afirmării economiei de piață – pe lângă reglementarea legală a profesiilor liberale (avocat, notar, contabil, medic etc) – varietatea și specificitatea raporturilor de muncă sunt în continuă creștere. În consecință, reglementarea lor nu este posibilă în detaliu și pentru toate domeniile, corespunzător cerințelor aplicării concrete, doar prin dreptul general al muncii. Se impun, deci, reglementări speciale, izvorâte din specificul evident al relațiilor sociale de muncă din anumite sectoare de activitate.

Iată de ce atât vechiul cât și noul cod al muncii au prevăzut posibilitatea elaborării statutelor de personal, aprobate prin lege.

Astfel în ultimii ani au fost elaborate statute privind personalul silvic, vamal, funcționarii publici, polițiști etc.

Un important sector economic unde natura activității personalului impune cu stringență elaborarea unui statut profesional este cel de transport feroviar.

Necesitatea existenței unui statut al personalului feroviar a fost constant pusă în discuție, din 1990 și până în prezent, cu ocazia negocierilor pentru contractele colective de muncă din sectorul feroviar și s-a reflectat în referirile la un asemenea statut cuprinse în prevederile acestor contracte. De altfel și legea nr. 129/1996, privind transportul pe căile ferate române la art. 39 dispunea că „ personalul SNCFR este supus prevederilor Statutului personalului Societății Naționale a Căilor Ferate Române.....”, statut care însă nu a mai fost elaborat.

Statutul personalului feroviar are și o tradiție istorică. În perioada interbelică a fost în vigoare „ Legea pentru statutul personalului CFR nr. 1180 din 21 aprilie 1933, iar în perioada comunistă a fost elaborat Decretul nr.360 / 1096 prin care a fost aprobat „ Statutul disciplinar al personalului din unitățile de transporturi ”. Acest ultim act normativ, complet inadecvat noilor realități social – economice și politice, se aplică și în prezent în unitățile feroviare, în lipsa abrogării lui exprese și elaborării unui alt statut profesional.

Este de domeniul evidenței că munca în transportul feroviar are un anumit specific, generat de activitatea neîntreruptă ce impune un regim de muncă

în mișcare, în aer liber, cu necesitate de specializare. De asemenea grija și răspunderea pentru integritatea călătorilor și bunurilor transportate face necesară asigurarea unui regim disciplinar strict, unitar și coordonat pentru personalul feroviar.

Iată de ce este imperios necesară o reglementare specială care să rezolve toate problemele de personal din domeniu feroviar, inclusiv problemele de disciplină a muncii și să creeze cadrul juridic specific executării muncii la calea ferată.

Considerentele mai sus expuse ne-au determinat să concepem proiectul de **Lege privind statutul personalului feroviar.**

Proiectul a fost elaborat pe baza analizei comparative a legislației muncii actuale dar și din perioadele anterioare, a celorlalte statute de personal elaborate până în prezent, a evaluării aplicării în practică a reglementărilor din contractele colective de muncă negociate în decursul anilor în sectorul feroviar.

Principiile și soluțiile legislative care au fost avute în vedere la această conceptualizare urmăresc reglementarea specifică, pentru personalul feroviar, a următoarelor aspecte:

1. Obiectul de reglementare al statutului.
2. Definirea noțiunii de „personal feroviar” căruia i se aplică prevederile statutului și necesitatea unui regim disciplinar strict în transportul feroviar, dar și protecția acestui personal, asimilat persoanelor care îndeplinesc o funcție ce implică exercițiul autorității publice.
3. Condițiile și modalitățile de angajare în serviciu a personalului feroviar, întocmirea și conținutul dosarelor personale și a tablourilor de serviciu.
4. Pregătirea și perfecționarea profesională. Aprecierea individuală a personalului și promovarea în muncă.
5. Regimul de lucru la calea ferată: zilnic, în schimburi, tură, turnus, exploatare c.f.. Regimul muncii peste durata normală a timpului de lucru și în zilele de sărbătoare.
6. Acordarea și efectuarea concediilor de odihnă, indemnizația de concediu și ajutorul material pentru recuperarea forței de muncă. Concedii plătite pentru evenimente familiale, concedii de studii, concedii fără plată.
7. Salarizarea personalului feroviar; forme de salarizare, salariul de bază, sporuri, premii, alte drepturi salariale.
8. Modificarea și încetarea contractului de muncă.
9. Obligațiile privind protecția muncii. Organizarea și funcționarea comitetelor de securitate și sănătate a muncii.
10. Regimul disciplinar al personalului feroviar, deosebit față de alte categorii profesionale. Drepturi și îndatoriri generale, precum și îndatoriri specifice personalului care concurează la siguranța circulației sau îndeplinește funcții de conducere. Modul în care trebuie să se stabilească relațiile de serviciu bazate pe ierarhie administrativă și subordonare operativă. Stabilirea recompenselor ce pot fi acordate. Definirea și enumerarea abaterilor și sancțiunilor

sanctiunii disciplinare, mobilizării
Reglementarea exercitării dreptului de petiție în legătură cu munca al
personalului feroviar.

11. Măsuri de protecție socială a salariaților din unitățile feroviare în cazul restructurării sau reducerii activității, sau când aceștia nu mai corespund postului din cauza problemelor de sănătate. Măsuri de protecție a salariaților gravide sau mame cu copii mici. Protecția tinerilor angajați.
12. Prevederi specifice privind obligațiile militare ale personalului feroviar atât în timp de pace, dar mai ales la mobilizare și pe timp de război. Mobilizarea la locul de muncă. Obligații ale unităților angajatoare privind evidența rezerviștilor și asigurarea necesarului propriu de forță de muncă în caz de război sau mobilizare.
13. Reglementări privind drepturile sindicale și de asociere ale personalului feroviar.
14. Acordarea uniformei de serviciu și reguli privind portul acesteia (anexa 1 la statut).
15. Acordarea unor facilități de călătorie și de transport pe calea ferată personalului feroviar, pensionarilor proveniți din acest personal și membrilor de familie ai acestora (anexa 2 la statut).
16. Posibilitatea ca cele două anexe să fie modificate și completate de către Ministerul Transporturilor la propunerea motivată a Consiliilor de Administrație ale angajatorilor.

Pentru cele prezentate mai sus am redactat proiectul de lege alăturat pe care îl supun Parlamentului spre dezbateră și adoptare.

INIȚIATOR
Deputat P.R.M. de Brașov
Ing. Gheorghe Dinu